

Az Európai Unió és az Amerikai Egyesült Államok között 2010. június 28-án aláírt, a terrorizmus finanszírozásának felderítését célzó program végrehajtásáról szóló megállapodás végrehajtásának az Europol Közös Ellenőrző Hatóság általi második ellenőrzése

**Magyar nyelvű összefoglaló
- NAIH -**

Második alkalommal ellenőrizte 2011. novemberében az Europol Közös Ellenőrző Hatósága (JSB) az Európai Unió és az Egyesült Államok (USA) között 2010. június 28-án aláírt, a terrorizmus finanszírozásnak felderítését célzó program (TFTP) végrehajtásáról szóló megállapodás (Egyezmény) végrehajtását és az adatvédelmi garanciák érvényesülését. A vizsgálatra az Egyezmény 4. cikkében foglaltak alapján került sor. Tekintettel arra, hogy a legtöbb TFTP-vel kapcsolatos információ az Europol által az EU Titkos minősítést kapta a JSB általi jelentés is hasonló minősítést kapott. Azonban az átláthatóság és a közvélemény tájékoztatása végett a JSB elkészítette a jelentés nyilvános változatát, amelybe az Egyezmény végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatos legfontosabb észrevételeit fogalmazta meg.

A JSB megállapította, hogy az Egyezmény végrehajtásával kapcsolatban, több ponton a JSB tavalyi jelentésében foglalt ajánlásainak (<http://europoljsb.consilium.europa.eu/about.aspx>) megfelelő előrehaladás figyelhető meg. Mind az Europol mind az USA pozitívan változtatott munkamódszerein, de maradtak még javításra szoruló kérdések.

Pozitív eljárási fejlemény az Adatvédelmi Tisztviselő bevonása az Egyezmény 4. cikk szerinti kérések elbírálásának folyamatába. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az Adatvédelmi Tisztviselő továbbra is korábbi aggályait fogalmazza meg bizonyos területeken, itt további fejlődés szükséges.

A jelentés megállapítja, hogy az adatkezelő (jelen esetben a SWIFT) az USA valamennyi kérését pozitívan válaszolta meg, az Egyezmény hatályba lépése óta az USA valamennyi esetben megkapta a kért adatokat, ugyanakkor azok pontos mennyiségéről nem áll rendelkezésre információ.

Az Europol átlagban havi egy kérelmet kap, amely hozzávetőlegesen egy havi időtartamot fed le, a kérések, ha csoportként nézzük, tulajdonképpen folytonos adatszolgáltatásra irányulnak. Megállapítható, hogy az adatszolgáltató tulajdonképpen a pénzügyi tranzakciók bizonyos csoportjaira vonatkozóan napról napra évről évre szolgáltat adatokat.

A jelentés leszögezi, ha az adatszolgáltatás ilyen módon folytonos (időintervalluma, időpontra nem csökkenthető), illetőleg az adatok meghatározott földrajzi helyekhez köthetően kerülnek szisztematikusan lekérdezésre az USA által (ahogyan azt az Europol a Európai Parlamentnek írt 25666-566 sz-ú, 2011. április 8-i Feljegyzésében be is ismerte) a lekérdezést biztosító program hiányosságai miatt, nem érvényesül maradéktalanul Egyezmény 4. cikkében lefektetett valamennyi adatvédelmi garancia.

A JSB megállapította, hogy a 4. cikk szerinti adatszolgáltatást igazoló kérelmek hossza megnőtt ugyan, de ez nem elegendő önmagában az adatszolgáltatási kérelem

megfelelő alátámasztásához, hiszen ahhoz részletesebb, egyedi ügyekre vonatkozó írásos információk megadására lenne szükség. Kimutatásra került, hogy a 2011-es kérelmek már építenek az éves elemzések eredményeire, és fény derült arra is, hogy egy konkrét esetben az Egyezmény végrehajtása során konkrét eredményről lehet beszámolni.

Különösen fontos lenne viszont a jelentés szerint, hogy az USA javítson a szolgáltatott információk minőségén: azoknak egyedibbeknek, aktualizáltaknak, relevánsaknak kellene lenniük, meg kellene jobban indokolni az egyedi ügyeknek a kiválasztott földrajzi hellyel való kapcsolatát és a kért egyedi adat indokoltságát. Mindez különösen fontos az Egyezmény végrehajtásával érintett gyanúsítottak nem minősülő személyek adatainak nagy számára.

A jelentés bátorította a feleket az írásbeli kommunikációs forma előnyben részesítésére és a telefonon történő egyeztetések visszaszorítására, majd végezetül felhívta mind az Europol mind az USA figyelmét arra, hogy az Egyezmény céljának és végrehajtásának veszélyeztetése nélkül legyenek nyitottabbak működésük során, hiszen más felek és a közvélemény irányában nagyobb transzparencia igénye fogalmazható meg.

Budapest, 2012. április 02.